

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2020)0200

Sklapanje sporazuma između EU-a i Novog Zelanda o razmjeni osobnih podataka za borbu protiv teških kaznenih djela i terorizma, trenutno u postupku pregovora

Rezolucija Europskog parlamenta od 10. srpnja 2020. o Preporuci Europskog parlamenta Vijeću i Komisiji u pogledu sklapanja sporazuma, koji je predmet pregovora, između Europske unije i Novog Zelanda o razmjeni osobnih podataka između Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) i novozelandskih tijela nadležnih za borbu protiv teških kaznenih djela i terorizma (COM(2019)0551 – 2020/2048(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Preporuku Komisije za Odluku Vijeća o odobravanju otvaranja pregovora o sporazumu između Europske unije i Novog Zelanda o razmjeni osobnih podataka između Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) i novozelandskih tijela nadležnih za borbu protiv teških kaznenih djela i terorizma (COM(2019)0551),
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća od 13. svibnja 2020. o odobravanju otvaranja pregovora s Novim Zelandom o sporazumu između Europske unije i Novog Zelanda o razmjeni osobnih podataka između Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) i tijela Novog Zelanda nadležnih za borbu protiv teških kaznenih djela i terorizma,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima (Povelja), a posebno njezine članke 2., 6., 7., 8. i 47.,
- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 6., te Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegove članke 16. i 218.,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od

¹ SL L 135, 24.5.2016., str. 53.

23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ¹,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ²,
 - uzimajući u obzir Direktivu 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija³,
 - uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP⁴,
 - uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe za zaštitu pojedinaca u vezi s automatskom obradom osobnih podataka (ETS br. 108) od 28. siječnja 1981. i Dodatni protokol od 8. studenog 2001. uz Konvenciju za zaštitu pojedinaca u vezi s automatskom obradom osobnih podataka, koji se odnosi na nadzorna tijela i prekogranične tokove podataka (ETS br. 181),
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog nadzornika za zaštitu podataka 1/2020 o pregovaračkom mandatu za sklapanje međunarodnog sporazuma o razmjeni osobnih podataka između Europolu i tijela kaznenog progona Novog Zelanda,
 - uzimajući u obzir izvješće Europolu o stanju i trendovima u pogledu terorizma za 2019.,
 - uzimajući u obzir poziv na djelovanje iz Christchurcha, koji su usvojili Novi Zeland, Francuska, Komisija, tehnološka poduzeća i drugi s ciljem uklanjanja internetskog sadržaja povezanog s terorizmom i nasilnim ekstremizmom,
 - uzimajući u obzir članak 114. stavak 4. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A9-0131/2020),
- A. budući da se Uredbom (EU) 2016/794 omogućuje prijenos osobnih podataka nadležnom tijelu treće zemlje ili međunarodnoj organizaciji ako je taj prijenos potreban za izvršavanje zadaća Europolu na temelju odluke Komisije o primjerenosti u skladu s Direktivom (EU) 2016/680, međunarodnog sporazuma u skladu s člankom 218. UFEU-a, kojim se osiguravaju prikladni zaštitni mehanizmi u pogledu zaštite privatnosti i temeljnih prava i sloboda pojedinaca, ili sporazumâ o suradnji kojima se omogućuje razmjena osobnih podataka, a koji su sklopljeni prije 1. svibnja 2017. te, u iznimnim

¹ SL L 295, 21.11.2018., str. 39.

² SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

³ SL L 201, 31.7.2002., str. 37.

⁴ SL L 119, 4.5.2016., str. 89.

slučajevima, na pojedinačnoj osnovi pod strogim uvjetima utvrđenima u članku 25. stavku 5. Uredbe (EU) 2016/794, pod uvjetom da su osigurane prikladne zaštitne mjere; naglašava da se dotičnim sporazumom trebaju u potpunosti poštovati temeljna prava i načela priznata u Povelji;

- B. budući da bi u okviru međunarodnih sporazuma kojima se Europolu i trećim zemljama omogućava suradnja i razmjena osobnih podataka trebalo poštovati temeljna prava utvrđena u Povelji, a posebno u člancima 2., 6., 7., 8. i 47. te članku 16. UFEU-a, a stoga i načelo ograničenja svrhe te pravo na pristup i ispravak; budući da bi ti sporazumi trebali biti pod nadzorom neovisnog tijela, kako je izričito utvrđeno u Povelji, te bi trebali biti nužni i razmjerni ispunjavanju zadaća Europola;
- C. budući da se u programskom dokumentu Europola za razdoblje 2020. – 2022.¹ ističe da potpuna i uspješna provedba aktivnosti Europske multidisciplinarnе platforme za borbu protiv kriminalnih prijetnji (EMPACT), osobito na operativnoj razini, nije moguća bez bliskog partnerstva s trećim zemljama i organizacijama; budući da su EU i Novi Zeland bliskih nazora kada je riječ o globalnim sigurnosnim pitanjima te da u tom pogledu slijede slične pristupe;
- D. budući da su Europol i policijske snage Novog Zelanda već uspostavili okvir za pojačanu suradnju u okviru radnog dogovora i memoranduma o razumijevanju, potpisanim 2019., kojima se novozelandskoj policiji omogućuje upotreba mrežne aplikacije za sigurnu razmjenu informacija (SIENA) i trajno raspoređivanje časnika za vezu u sjedište Europola u Haagu;
- E. budući da je Europol već sklopio više operativnih sporazuma o razmjeni osobnih podataka s trećim zemljama; budući da je Unija 2018. započela pregovore o tom pitanju s osam zemalja Bliskog istoka i sjeverne Afrike (Turskom, Izraelom, Tunisom, Marokom, Libanom, Egiptom, Alžinom i Jordanom) i budući da je Parlament donio rezolucije o pregovaračkim mandatima za te sporazume²;
- F. budući da je Europol utvrdio visoku razinu opasnosti od džihadističkih terorista i budući da je 2018. terorizam i dalje bio velika prijetnja sigurnosti u državama članicama; budući da je broj uhićenja desničarskih terorista ostao na relativno niskoj razini, no da taj broj već treću godinu zaredom raste; budući da su države članice izvijestile Europol o tome da su 2018. tijela kaznenog progona upotrijebila alate za razmjenu podataka radi onemogućavanja, ometanja ili istrage 129 džihadističkih napada;
- G. budući da Europski nadzornik za zaštitu podataka od 1. svibnja 2017. nadzire Europol te da institucijama EU-a daje savjete u pogledu politike i zakonodavstva u području zaštite podataka, uključujući pregovore o sporazumima iz područja primjene zakonodavstva;
- H. budući da bi, s obzirom na desničarski teroristički napad izveden 2019. na dvije džamije u Christchurchu, operativna suradnja koja se treba formalizirati sporazumom između Europola i Novog Zelanda, na temelju omogućavanja razmjene osobnih podataka, mogla biti ključna za sprečavanje i progona drugih teških kaznenih djela i terorističkih

¹ Programski dokument Europola za razdoblje 2020. – 2022. koji je donio Upravni odbor Europola 25. ožujka 2020., EDOC# 1003783v20E.

² SL C 118, 8.4.2020., str. 69.

napada koji bi se u budućnosti mogli planirati ili izvesti u EU-u ili bilo gdje u svijetu;

- I. budući da prijenosi osobnih podataka koji su prikupljeni u okviru kaznenih istraga i koje Europol dalje obrađuje u skladu sa sporazumom mogli bi imati velik utjecaj na živote dotičnih pojedinaca;
 1. smatra da će ojačana suradnja s Novim Zelandom u području kaznenog progona pomoći Europskoj uniji da još bolje zaštiti svoje sigurnosne interese, posebice u području sprečavanja i borbe protiv terorizma, suzbijanja organiziranog kriminala i borbe protiv kiberkriminaliteta; potiče Komisiju da brzo pokrene pregovore s Novim Zelandom o razmjeni osobnih podataka između Europolu i tijela Novog Zelanda nadležnih za borbu protiv teških kaznenih djela i terorizma uz potpuno poštovanje pregovaračkih smjernica koje je donijelo Vijeće; poziva Komisiju da slijedi dodatne preporuke iz ove Rezolucije;
 2. ustraje u tome da bi razina zaštite podataka predviđena sporazumom trebala biti u osnovi jednaka razini zaštite predviđenoj pravom EU-a, i u zakonodavstvu i u praksi; nadalje, ustraje u tome da se sporazum ne može sklopiti ako se ne zajamči takva razina zaštite; u tom kontekstu ističe da je Komisija 2012. službeno priznala Novi Zeland kao zemlju koja pruža odgovarajuću razinu zaštite podataka; budući da se ta odluka, međutim, primjenjuje samo na pitanja obuhvaćena područjem primjene Uredbe (EU) 2016/679 te se stoga ne primjenjuje na pitanja kaznenog progona;
 3. smatra da bi prekogranična razmjena informacija među svim relevantnim tijelima kaznenog progona, unutar EU-a i s globalnim partnerima, trebala biti određena kao prioritet radi učinkovitijeg suzbijanja teških kaznenih djela i terorizma;
 4. zahtijeva da se sporazumom predvide sve potrebne zaštitne mjere i kontrole u pogledu zaštite osobnih podataka; napominje da bi prijenos osjetljivih osobnih podataka trebao biti dopušten samo u iznimnim slučajevima kada su takvi prijenosi strogo nužni i razmjerni kada su u pitanju sprečavanje i borba protiv kaznenih djela obuhvaćenih sporazumom; naglašava da bi trebalo definirati jasne zaštitne mjere za osobe čiji se podaci obrađuju, osobe povezane s osobama čiji se podaci obrađuju i osobe povezane s kaznenim djelom kao što su svjedoci i žrtve kako bi se zajamčilo poštovanje temeljnih prava;
 5. smatra da bi se u skladu s načelom ograničavanja svrhe u budućem sporazumu trebao izričito utvrditi popis kaznenih djela u vezi s kojima se mogu razmjenjivati osobni podaci, u skladu s definicijama kaznenih djela u EU-u, ako postoje; taj bi popis trebao sadržavati sve aktivnosti obuhvaćene tim kaznenim djelima, kao vjerojatne učinke prijenosa osobnih podataka;
 6. naglašava da bi preneseni osobni podaci trebali biti povezani s pojedinačnim kaznenim predmetima; ističe da bi u sporazum trebalo uključiti jasnu definiciju koncepta pojedinačnih kaznenih predmeta jer je on potreban za procjenu nužnosti i proporcionalnosti prijenosa podataka;
 7. ustraje u tome da sporazum sadrži jasnu i preciznu odredbu kojom se utvrđuje razdoblje čuvanja osobnih podataka prenesenih Novog Zelanda i kojom se zahtijeva brisanje podataka na kraju tog razdoblja; traži da se u sporazumu utvrde postupovne mjere kako bi se osigurala usklađenost; u tom pogledu zahtijeva da se sporazumom posebno predvide periodične revizije razdoblja čuvanja kao i svaka druga potreba za pohranom osobnih podataka te druge odgovarajuće mjere kojima se jamči poštovanje tih rokova;

ustraje u tome da se u iznimnim slučajevima, kad postoje opravdani razlozi za pohranjivanje podataka na duže vrijeme, po isteku razdoblja čuvanja podataka ti razlozi i popratna dokumentacija prosljede Europolu i Europskom nadzorniku za zaštitu podataka;

8. potiče Vijeće i Komisiju da surađuju s vladom Novog Zelanda kako bi se, u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije i člankom 8. stavkom 3. Povelje, odredilo koje će neovisno nadzorno tijelo s ovlastima za istragu i djelovanje biti zaduženo za nadzor nad provedbom tog međunarodnog sporazuma; traži postizanje dogovora i uspostavu tog tijela prije nego međunarodni sporazum stupi na snagu; ustraje u tome da se naziv tog tijela izričito navede u sporazumu;
9. smatra da bi međunarodni sporazum trebao sadržavati odredbu kojom se EU-u omogućuje obustava ili opoziv sporazuma u slučaju kršenja njegovih odredbi; smatra da je važno da neovisno nadzorno tijelo ima i ovlast za odlučivanje o obustavi ili otkazati prenošenje osobnih podataka u slučaju kršenja sporazuma; smatra da bi u skladu sa sporazumom tijelima trebalo omogućiti da i dalje obrađuju sve osobne podatke obuhvaćene područjem primjene sporazuma i prenesene prije njegove obustave ili raskida; smatra da bi trebalo uspostaviti mehanizam za praćenje i periodičnu evaluaciju sporazuma kako bi se mogla ocijeniti usklađenost postupanja partnera sa sporazumom i njegovo funkcioniranje s obzirom na operativne potrebe Europola i pravo EU-a o zaštiti podataka;
10. smatra da bi nadležnim tijelima Novog Zelanda trebalo omogućiti da podatke Europola prenose dalje drugim tijelima Novog Zelanda, među ostalim za upotrebu u sudskim postupcima, samo za izvorne svrhe prijenosa koji provodi Europol te da bi taj prijenos trebao podlijevati prethodnom odobrenju Europola; ističe da daljnji prijenos podataka Europola, pri kojem bi novozelandska nadležna tijela podatke prenosila tijelima trećih zemalja, ne bi trebalo dopustiti;
11. poziva Vijeće i Komisiju da se prije finalizacije nacrtu sporazuma i tijekom pregovora savjetuju s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka o njegovim odredbama;
12. smatra da bi u međunarodnom sporazumu s Novim Zelandom trebalo utvrditi da osobe na koje se podaci odnose imaju pravo na informacije, ispravke i brisanje, kako je utvrđeno u drugim zakonodavnim aktima EU-a o zaštiti podataka; u tom pogledu zahtijeva da sporazum sadrži jasna i detaljna pravila o informacijama koje bi trebalo pružiti ispitanicima;
13. naglašava da će suglasnost Parlamenta za sklapanje sporazuma ovisiti o njegovu zadovoljavajućem sudjelovanju u svim fazama postupka; očekuje da će biti u potpunosti i proaktivno obavještavan o napretku pregovora u skladu s člankom 218. UFEU-a i da će, kako bi mogao obavljati svoju nadzornu ulogu, dobivati dokumente istodobno kad i Vijeće;
14. naglašava da će dati suglasnost za sklapanje sporazuma samo ako takav sporazum ne predstavlja rizik za prava na privatnost i zaštitu podataka ni za druga temeljna prava i slobode zaštićene Poveljom; u tom pogledu navodi da u skladu s člankom 218. stavkom 11. UFEU-a može dobiti mišljenje Suda o tome je li predviđeni sporazum usklađen s Ugovorima;
15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i novozelandskoj vladi.